

Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi

Published by
<https://dergipark.org.tr/tr/pub/atdd>

Kış 2021/ 8-4
<https://doi.org/10.46868/atdd.187>

Anayasal Türkiye (1908)*

Yazar: Christian Rakovsky

Tercüme: Onur Şaraplı**
ORCID: 0000-0003-3860-8049

Öz

Balkanlar ve Doğu Avrupa’da oluşan komünist hareketin öncülüğünü yapan Christian Rakovsky, gazeteci, yazar, diplomat ve tıp doktoru olmasının yanı sıra Kuzey ve Güney Avrupa ülkelerindeki tüm sosyalist örgütlenmelere de danışmanlık yapmıştır. Dağınık bir yaşantısı olan Rakovsky, başta Almanya ve Fransa olmak üzere pek çok Avrupa ülkesinde sol çizgide makaleler yazdığı için bulunduğu ülkelerden sınır dışı edilmiş ya da tutuklanmıştır. Sosyalist Enternasyonal Bürosu’nun yönetici üyelerinden olup savaş yıllarında çözümün enternasyonalizmden geçtiğini savunmuştur. Rakovsky, 1908 yılında Sultan II. Abdülhamid tarafından ilan edilen II. Meşrutiyet’in dünyadaki yankılarını anlatan bu yazıyı Avrupa’da mutlakiyet ve teokrasiyi temsil eden Osmanlı İmparatorluğu’nun tekrar meşrutiyete dönmesini takip edip büyük bir heyecanla kaleme almıştır. Ayrıca bu metin Marxists Internet Archive’in internet sitesinde Ted Crawford ve David Walters tarafından 2006 yılının Eylül ayında İngilizce olarak tekrar yazıya dökülmüş, 2021 yılının Nisan ayında da Alvaro Miranda tarafından son düzeltmeleri yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, Anayasa, Osmanlı, Jön Türkler, Padişah

Gönderme Tarihi: 28/08/2021

Kabul Tarihi:21/11/2021

*Bu makale Christian Rakovsky tarafından yazılan “Constitutional Turkey (1908)-
<https://www.marxists.org/archive/rakovsky/1908/xx/x01.htm>” adlı makalenin Türkçe çevirisidir.

** Dr., Türkiye Araştırmaları Uzmanı, İstanbul-Türkiye, onur.sarapli@students.mq.edu.au

Bu makaleyi şu şekilde kaynak gösterebilirsiniz:

Rakovsky, Christian. “Constitutional Turkey (1908).” (çev.Onur Şaraplı), *Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi*, 8-4, 2021, ss.1813-1823.

Constitutional Turkey (1908)

Author: Christian Rakovsky

Translation: Onur Şaraplı*
ORCID: 0000-0003-3860-8049

Abstract

Christian Rakovsky, who pioneered the communist movement in the Balkans and Eastern Europe, was a journalist, writer, diplomat, and a medical doctor. He was also noted as a consultant to all socialist organizations in Northern and Southern European countries. He was arrested and expelled from many European countries, including Germany and France, as a result of his leftist writings. He was one of the leading members of the Bureau of the Socialist International and argued that the only solution was internationalism during the war years. Rakovsky wrote this article describing the repercussions of the Second Constitutional Monarchy which was declared by the Ottoman Sultan Abdulhamid II in 1908 around the world, following the return of the Ottoman Empire which represents absolutism and theocracy in Europe, to constitutionalism, with great enthusiasm. In addition, this text was transcribed in English by Ted Crawford and David Walters in September 2006, and its proofreading was completed by Alvaro Miranda in April 2021 on the website of the Marxists' Internet Archive.

Keywords: Turkey, Constitution, Ottoman, Young Turks, Sultan

Received Date: 28/08/2021

Accepted Date: 21/11/2021

*Doctor, *Turkey Studies Specialist*, Istanbul-Turkey, onur.sarapli@students.mq.edu.au

You can refer to this article as follows:

Rakovsky, Christian. "Constitutional Turkey (1908)." (çev.Onur Şaraplı), *Academic Journal of History and Idea*, 8-4, 2021, pp.1813-1823.

Конституционная Турция (1908 год)

Автор: Christian Rakovsky

Перевод: Онур Шараплы*
ORCID: 0000-0003-3860-8049

Резюме

Кристиан Раковский, возглавлявший коммунистического движения на Балканах и в Восточной Европе, был журналистом, писателем, дипломатом и врачом, а также консультантом всех социалистических организаций в странах Северной и Южной Европы. Раковский, у которого была беспорядочная жизнь, был изгнан из стран, в которых он находился, или арестован за то, что он писал левые статьи во многих европейских странах, особенно в Германии и Франции. Он был одним из исполнительных членов Бюро Социалистического Интернационала и утверждал, что решение проблемы в годы войны - интернационализм. Раковский написал эту статью, с большим энтузиазмом описывая последствия II конституционной монархии, провозглашенной султаном II Абдулхамидом в 1908 году после возвращения Османской империи, олицетворяющей абсолютизм и теократию в Европе к конституционализму. Кроме того, этот текст был ретранскрибирован на английском языке Тедом Кроуфордом и Дэвидом Уолтерсом в сентябре 2006 года на веб-сайте Интернет-архива марксистов и доработан Альваро Мирандой в апреле 2021 года.

Ключевые слова: Турция, Конституция, Османская империя, Султан

Получено: 28/08/2021

Принято: 21/11/2021

* Доктор, Специалист по изучению Турции, Стамбул-Турция, onur.sarapli@students.mq.edu.au

Ссылка на статью:

Rakovsky, Christian. "Constitutional Turkey (1908)." (çev.Onur Şaraplı), *академическая история и мысль*, 8-4, 2021, ss.1813-1823.

Avrupa'da mutlakiyetçiliğin ve teokrasinin son kalesi düştü: Türkiye de anayasal bir devlet haline geldi. Olayların nasıl geliştiği biliniyor. Temmuz ayının ortasına doğru, bir Türk subayı olan Niyazi Efendi'nin yüzlerce asker ve sivil ile Manastır dağlarına kaçtığına dair tuhaf bir haber dünyanın dört bir yanına telgrafla iletildi. Padişahın hayali gücünün yanında dağ krallarının ve çetelerinin gücünün de var olduğu ülkede, bu kaçışın baş aktörünün niteliği ve milliyeti dışında olağandışı bir yanı yoktu. Jön Türkler Bulgar, Yunan ve diğer devrimciler gibi yetkililere karşı bir gerilla savaşı mı başlatacaklardı, yoksa önemsiz, münferit bir eyleme mi tanık oluyorduk? Olaylar kısa sürede bize bir isyandan daha fazlasına tanık olduğumuzu gösterdi: Türkiye tam bir devrim yaşıyordu. Niyazi Efendi'nin eylemi, şimdiye kadar bilinmeyen tesadüfi bir olayın zamanından önce tetiklediği bir komployu gün yüzüne çıkardı.

Niyazi Efendi'nin istismarından sonra, devrimin en önemli olayı, Konstantinopolis tarafından hareketi bastırmak için gönderilen Mareşal Osman Paşa'nın Niyazi tarafından ele geçirilmesiydi. Aynı gece yani 24 Temmuz gecesi Padişah, Makedonya Genel Komiseri Hilmi Paşa'nın, bu vilayetin kolordularının isyancılara katıldığı haberini vermesiyle 1876 Meşrutiyet'inin yeniden kurulduğunu ilan etmek için acele etti.

Bu andan itibaren devrimci Jön Türk hareketi yasal ve siyasal bir hale geldi. Sansürün sona ermesi, genel bir af çıkarılması ve ayrıca Padişahın niyet ve samimiyetinin bir garantisi olarak Sadrazam Said Paşa'nın yerine daha liberal bir eğilimi temsil ettiği düşünülen Kâmil Paşa'nın getirilmesi sağlandı. Hükümette ve üst düzey yönetici kadrolarda da benzer değişiklikler meydana geldi. Bu olaylar sırasında siyasi entrikacıların tutumu çok acınasıydı. Padişahın birinci kâtibi ve en etkili şahsiyetlerden olan İzzet Bey, Melhame Paşa ve Münir Paşa ile yurtdışındaki elçiler ve casusluk olaylarını düzenleyenler, bir anda en saf meşrutiyet tarafına dönüp karşı devrimi teşvik etmeye çalışırken Edirne'deki askerlerinin sadık isyanına şahit oluyorlardı. Padişahın kendisinin, her zaman Anayasanın bir hayranı olduğunu ve onu savunanları tutuklayıp hapse attıran şeyin de aslında sadece kötü niyetli insanların entrikaları olduğunu göstermesi için acele etmesi hiç de şaşırtıcı değildir.

Gazetelerin bize Padişahın anayasal düzen için vermiş olduğu çabanın kanıtını göstermediği neredeyse bir gün geçmiyor. Jön Türkleri memnun etme hevesiyle, “İttihat ve Terakki” Komitesi onursal başkanlığına kendi adaylığını bile teklif etmiş ve kendisi, özgürlük, eşitlik ve kardeşlik ilanının anısına bir madalyanın basılmasını da emretmiştir.

Bu ani değişim, ne kimseyi kandıramayacak kadar açık bir hesabın sonucu ne de Jön Türklerin gücünün kanıtıdır; daha ziyade padişahın psikolojik bunalımını gözler önüne seren bir durumun göstergesidir.

Ağabeyinin ölümüne de neden olan hastalıklı kalıtsal delilik, aşırı çalışma ve mesane rahatsızlığı nedeniyle zayıf düşen Abdülhamid, giderek daha fazla saplantıların kurbanı oluyor. Türk basınının otuz iki yıldır değinmekten özenle kaçındığı şey olan kralın öldürülmesi onun aklından hiç çıkmıyor. Yabancı devlet adamlarına yönelik tüm suikastlerin Türk halkına kaza veya hastalık olarak anlatıldığını biliyoruz. Bu nedenle, ordu ve yandaşları tarafından tamamen terk edildiğini gören Sultan Abdülhamid'in, üstü kapalı klişelerle Anayasa üzerindeki belirli sınırların ötesine geçen tavizlerin önüne geçilmesini engellerken Jön Türklerin güvenini kazanmaya çalışması anlaşılır bir durumdur. Böylece, Anayasa'yı ciddiyetle yeniden kurduğu son Hatt – ı Hümayunda Abdülhamid, yalnızca sadrazam ve şeyhülislamı (Müslümanların dini lideri) değil, savaş ve donanmadan sorumlu bakanları da doğrudan atama hakkını elinde tuttu. Bunun kıskırttığı ortak protestolar, Said Paşa'nın düşüşünü belirledi.

Türk devriminin bilançosunu tamamlamak için, Kasım ayında milletvekili seçimlerinin kararlaştırıldığını da eklemeliyiz. 1876 Anayasasına göre Parlamento, üyeleri Padişah tarafından aday gösterilecek olan Senato ve dolaylı oyla seçilen Temsilciler Meclisi olmak üzere iki odadan oluşacaktır.

Konstantinopolis'teki olayların yarattığı memnuniyet, en azından görünüşe göre geneldi. Ancak en dikkat çekici sonuç, Makedonya'daki çetelerin silahsızlandırılmasıydı. Üç kolordunun dayatamadığı şey, Anayasanın yeniden kurulmasıyla yirmi dört saatte sağlandı. Bulgar, Rum ve Sırp gibi çok sayıda etnik grubun karşılıklı olarak birbirlerini yok ettikleri dağlardan gönüllü olarak ayrılıp, çeşitli halklardan oluşan kalabalığın tezahüratları arasında “kardeşlik dansı”nı ortaklaşa

yapmak için kasabalara inmeleri, şüphesiz özgürlüğün yatıştırıcı etkisinin kanıtı olarak muhteşemdi.

Türk devrimi, aynı zafer yürüyüşüne devam ederse, Balkanlarda ve genel olarak tüm Avrupa'da barış için daha az olumlu sonuçlar doğurmayacaktır. Şimdiye kadar çok yakın olarak görülen bir geçmişin uyandırdığı açgözlülük, Türkiye'nin yok olmaktan uzak bir şekilde büyüüp ilerleyeceğini herkes gördüğünde bitecektir. Şimdiye kadar en militarist devlet olan Türkiye'nin kendisi için anayasal rejimin, ekonomik ve sosyal olduğu kadar mali ve siyasi yönlerinin de çok olumlu sonuçları olacaktır. Hüküm süren anarşi, yozlaşmanın baskın gücü, tüm kozmopolitan yasa dışı işleri adli soruşturmalardan korunaklı hale getiren, yabancıların mahkemelerin yargı yetkisinden muaf tutulduğu gibi ortamda herhangi bir endüstriyel veya ekonomik faaliyetin olması imkansızdı. Oysa iki kıtaya yayılmış (1), dört tarafı denizlerle çevrili, zengin su yollarının geçtiği, bol madenlere sahip, her iklime uygun mahsulün yetiştirilebileceği verimli tarlalara sahip olan Türkiye, güçlü bir endüstrinin oluşması için en uygun koşulları sunmaktadır ancak bu ülkenin tek eksiği liberal ve dürüst bir rejimdir.

En sonunda bu rejim Jön Türk Partisi'nin zaferiyle mi başlayacak? Bu soruyu yanıtlamak için öncelikle Türk liberal hareketinin kökenlerini ve içinde geliştirmek zorunda olduğu siyasi koşulları incelememiz gerekiyor.

Bu aslında Türkiye'nin Batı'nın siyasi yapılarını asimile etmeye çalıştığı ilk sefer değildir: Mevcut Anayasa 1876'da kabul edilmiştir. Ancak gerçekte Türkiye'deki reform hareketi çok daha eski bir dönemden yani Selim'in kendi hayatı pahasına yeniçeri milislerini dağıtmaya çalışmasıyla başlamıştır. O zamandan beri birçok reformcu, Batılı kurumları Boğaziçi kıyılarına yerleştirmeye çalıştı. Hatta bazı devlet adamları, bu reform şevkini Türk çöküşünün sebeplerinden biri olarak kınadılar. Örneğin, bunların arasından Metternich, eski Türkler tarafından sık sık alıntılanan 'Türkler Türk kalmalıdır' sözünü söylemiştir.

Bu reformlar hiçbir zaman ciddi şekilde uygulanmadı, ancak yine de Türkiye'deki Hristiyan nüfusun toparlanması onlara bağlıydı. Başlıca reformlar, Tanzimat olarak bilinen Sultan Abdülhamid'in başlattığı reformlardı. İlki bu padişahın

1839'da tahta çıkmasıyla, diğerleri de Kırım Savaşı'ndan sonra yapıldı. Bunlar Gülhaneli Hatt – ı Şerif ve Hatt – ı Hümayun kanunlarında yer alır.

Tüm bu reformların amacı, Türkiye'yi medeni ve kamu hakları açısından modern devletlerle aynı hizaya getirmektir. Tanzimat'tan önce Türkiye'de kuvvetler ayrılığı yoktu ve dolayısıyla vatandaşların can, mal ve namuslarının hiçbir garantisi de yoktu. İdari makamlar ölüm cezasını ve mal müsaderesini diledikleri gibi uygulamışlardır. Hristiyanlar kadar Türkler de bu durumdan acı çektiler, lakin buradaki fark şudur; Hristiyanlar, yenilmiş bir halk olarak maruz kaldıkları her türlü aşağılamanın yanı sıra dinlerini icra etmekte de zorlandılar. 1856 reformu, ayırım gözetmeksizin tüm Osmanlı tebaasının sivil eşitliğini hükme bağladı; 1839'da vergi toplamak için düzenli bir sistem getirildi ve zorunlu askerlik hizmetine, ancak yalnızca Müslümanların yapması için bir sınırlama getirildi. Fakat bütün bu reformlar Padişahın mutlak gücüne dokunmayıp halkı her türlü kamusal hayattan dışlamıştır. Bunun yanı sıra, ordu görevinden muaf tutulan Hristiyanlar, 1656 [1856? – H. R.] reformuyla kendilerine eşitlik hakları tanınmış olsa da pratikte tüm yurttaşlık görevlerinden dışlandılar.

Parlamente Anayasasının veya Kânûn – ı Esâsî'nin ilanıyla Türkiye'deki ilk büyük siyasi reformu ancak 1876'da gördük. Bir Fransız diplomat olan Kont Charles de Mouy, Şubat 1900 tarihli Revue des Deux – Mondes'da bu bildiriyle ilgili tipik bir olayı anlattı. Bu sırada, Türkiye'nin Avrupa'daki vilayetlerine (Bulgaristan, Makedonya ve Bosna) örgütsel özerklik verilmesi için uluslararası bir konferans düzenlenmişti. 23 Aralık 1876 tarihli bu toplantıda, çeşitli güçlerin delegeleri tartışmaya başlamak üzereyken, silah sesleri duyuldu. Konferansa başkanlık eden Türk delege Safvet Paşa, bunun üzerine ayağa kalktı ve ciddiyetle şunu söyledi:

“Bu salvolar (yaylım ateşi), Padişahın imparatorluğuna bahşettiği Anayasasının resmen ilanını işaret ediyor. Bu kanun, altı yüz yıl süren yönetim biçimini değiştirmekte ve Osmanlı halkları için yeni bir refah çağını başlatmaktadır.”

M. de Mouy, tam yetkiyle burada bulunan temsilcilerin bir olay bekledikleri için şaşırmadıklarını, ancak açıkça onların gözlerini kamaştırmayı ve gündemlerini bozmayı amaçlayan bu teatral eylemden çok rahatsız olduklarını ve buna rağmen soğuk kanlı

davrandıklarını sözlerine ekledi ... Sonra tebrikler olmaksızın ve hiçbir şey yokmuş gibi günün yapılması gereken işine geçilmiştir.Sonradan olacak olaylar da güvensizliklerini haklı çıkardı.Tahta çıkmadan önce, kendisiyle müzakereye gelen Midhat Paşa'nınkinden daha büyük bir meşrutiyet sergileyen Abdülhamid, Meşrutiyet'i askıya almak için uygun olan ilk fırsatı yakaladı.Bu eski komedinin tekrarına mı tanık oluyoruz? Hiç şüphe yok ki Padişah ikinci kez Anayasayı askıya almaktan ve savunucularını zayıflık gösterirlerse hapse atmaktan çekinmeyecektir.Abdülhamid aslında tarihin gördüğü en despot hükümdarlardan bir tanesidir. Fransa'nın Konstantinopolis büyükelçisi, Le Livre Jaune (Sarı Kitap)'de yayımlanan 15 Ekim 1881 tarihli resmi bir belgede şunları yazmıştır:

Babiali artık yoktur: Bu, şu anda Osmanlı İmparatorluğu'nda var olan rejimin temel özelliği, ana karakteridir. Abdülhamid'den önce padişahın gücü mutlaktı, ancak bu güç hükümette, idarede ve dış politikanın yürütülmesinde vb. aktif rol oynayan bakanlar aracılığıyla kullanılıyordu. Artık durum böyle değil. Bakanlar, hükümdarın emirlerini sorgusuz sualsiz yerine getirmesi beklenen basit ayak işleri yapan çocuklardır.

Abdülhamid, yirmi yedi yıl boyunca böylesine sınırsız bir gücü kullandıktan sonra, kendi iradesinin üzerinde bir iradeye güçlükle tahammül edebilir. Bu nedenle, yeni rejimin başlıca muhalifi olmaya devam ediyor ve mevcut güvenceleri 1876'dakilerden daha fazla değere sahip değildir.

1876 Meşrutiyeti'nin baş mimarının Midhat Paşa olduğunu, Şubat 1877'de iktidardan alınıp Anadolu'ya sürgüne gönderildiğini ve daha sonra Sultan Abdülaziz'i tahttan indirmekle suçlanarak hapse atıldığını biliyoruz. Midhat Paşa hapishanede öldü ve büyük ihtimalle kendisini zehirlediler.

Jön Türk partisinin ilk başarısızlığı sadece sayısal zayıflığından değil, her şeyden önce yanlış siyasi anlayışından kaynaklanıyordu. Midhat Paşa ve arkadaşlarının hükümet sisteminde Hristiyanlara verdiği yer, onları Osmanlı İmparatorluğu'na bağlamak için oldukça yetersizdi. O dönemin Jön Türkleri, Müslümanlar ve Hristiyanlar arasında var olan ırka dayalı düşmanlıktan çok fazla etkilenmelerine izin verdiler.

Gerçekliğinin sadece dini değil, aynı zamanda sosyal ve ekonomik boyutu da olduğu sürece, bugün de Türk devrimi için asıl tehlikeyi oluşturan bu düşmanlıktır. Kasabalarda burjuvazi esas olarak Katolik iken Türkler memur ve askerdirler. Buna, Türk ailesinde kadınların mutlak köleliğine dayanan özel örgütlenmesini de eklediğinizde Müslümanlarla Hristiyanlar arasındaki mücadelelerin acısını, birbirlerine duydukları aşağılama ve nefreti anlayabiliyoruz. Yüzyıllarca Türkler arasında süren tartışmasız tahakküm Hristiyanlara, "gavurlara", aşağılık varlıklara ve kölelere karşı üstünlük duygularını güçlendirdi. Türk egemen sınıfları, din adamlarının cehaletin en uç noktasında görülen alt sınıflar arasına da nüfuz ettikleri düşüncesini taşımaktadırlar. Sadece Müslümanların askerlik hizmetine tabi olmaları bile onların ırksal önyargılarını pekiştirmiştir.

Bu düşmanlık bir bakıma sosyolojik bir eğilim tarafından doğrulanmaktadır ki; o da Türkler ve Hristiyanlar arasındaki doğum oranındaki farktır. (Bulgaristan için resmi nüfus sayımı rakamlarına göre) Hristiyanlar arasında doğum oranı yılda binde 41,7 iken Türkler arasında bu oran sadece 23,5'tir. Bu durum fethedenlerin ve fethedilenlerin farklı toplumsal evrimlerinin bir sonucudur. Bu gerçeğin kabulü bize, Türk devriminin amacının sadece bir siyasi sistemin kurulmasından daha fazla olması gerektiğini göstermektedir. Amaç, bir halkı çağdaş uygarlık ve kültür düzeyine çıkarmak olmalıdır. Aslında, Türkiye'deki Hristiyan unsurun modern bir siyasi hayata Türk unsurundan çok daha muktedir olduğunu ve bu nedenle, reformcu partinin modern bir siyasi yaşam için eskisiyle yapacağı samimi bir ittifakla programını gerçekleştirmek için ihtiyaç duyduğu gücü bulacağını inkâr etmek çocukça olacaktır.

Müslüman kültürü ve özellikle Müslüman ailesiyle siyasi rejim ve sivil özgürlük ve eşitlik arasındaki göreceli uyumsuzluk genel olarak kabul görmemektedir. Pek çok Türk bunu inkâr etmekte ve vukuu bulan olaylar da onları destekliyor gibi görünmektedir. Aslında, müneccimleri ve "Şeyhülislam"ı da dahil olmak üzere tüm Türkiye'nin anayasal rejime desteklerini "kayıtsızca" ilan etme hevesi, bunun başka bir açıklaması olmasa da bizim açıklamamızla çelişiyor gibi görünmektedir. Jön Türk propagandasının ana zemininin Makedonya olduğunu ve bu hareketin olağanüstü bir şekilde artış göstermesiyle asıl hareketin liberal kökenlerinden ziyade daha milliyetçi

kökenlerini anlamak için İngiliz – Rus reform projesiyle çakıştığını belirtmek yeterlidir. Herkes, Türkiye'nin başka bir organının kesilmesinden kurtarmanın bir yolu olarak Anayasa'ya sarıldı. Bu, Hristiyanları uzlaştırmak ve Türk halk kitlelerine yeni rejime karşı güven duymaları için verilmesi gereken tüm tavizlerin dikkate alındığı anlamına gelmez. Her halükârda bu konuda çeşitli görüşler devrimden önce de mevcuttu. Meşveret'in etrafında bulunanlar çok milliyetçi eğilimler gösteriyor. Bu grubun siyasi ideali, 1876 Anayasası'nda öngörüldüğü gibi bir parlamento tarafından desteklenen güçlü bir merkezi iktidardır. Padişahın yeğeni Sabahattin'in etrafında toplanan ve birkaç ay önce Ermeni devrimcilerle saldırgan bir ittifak yapan diğer hizipçiler, imparatorluğun kurtuluşunu Türkiye'de yaşayan halkların federasyonunda arıyorlar.

Bu grubun demokratik programının genel ve samimi olan özgürlük pratiğini garanti edebilecek tek program olduğu yadsınamaz. Sadece Ermeni devrimcilerin programını değil, aynı zamanda Makedon devrimcilerinin programını da karşılamaktadır. Eğer Makedon federalistler ile Bulgaristan ile birliği savunan Makedon partizanların birbirlerine karşı sık sık kanlı mücadelelerinden başka kanıt olmasaydı bu devrimcilerin açıklamaları ve Selanik ile Manastır'daki kayda değer gösterileri, niyetlerinin samimiyeti konusunda bizi ikna etmeye yetmezdi. Makedonya'nın Sofya Komitesi eski başkanı Sarofos'un öldürülmesi, bu kardeşler arası çatışmada vukuu bulan bir olaydı. Türkiye'deki son olaylardan sonra, Sofya Komitesi ile ve dolayısıyla resmi olmayan Bulgar çevreleriyle bağlantıları olan Makedon örgütler, mevcut başkanları Pintcheff aracılığıyla, Jön Türklerin reform çalışmalarının önünde durmak istemediklerini açıkladılar. Türkiye'de bir özgürlük rejiminin kurulması, tüm kendi halkları için o kadar hayati bir zorunluluktur ki, hiç kimse buna karşı çıkmamanın sorumluluğunu açıkça kabul etmeye cesaret edemez. Bununla birlikte, Balkan ülkelerinin hükümetleri ile Rusya, Almanya ve Avusturya diplomasisi, mevcut değişiklikler hakkında olumlu açıklamalar yaparken, reform hareketinin başarısızlığını büyük bir memnuniyetle göreceklendir. Başarısı, bölgesel veya ekonomik genişleme politikalarına engel teşkil edecektir.

Jön Türkler'in demokratik Hristiyan unsurlarla giderek daha yakın iş birliği içinde olmasıyla dışardan gelen tüm entrikaların ve tüm iç direnişlerin yenilgiye

uğratılması ümit edilmektedir. İlk sonrakinin yardımı olmadan ve dolayısıyla Türkler ile Hristiyanlar arasında mutlak bir eşitlik rejimi olmaksızın Türkiye'yi yenilemenin imkânsız olduğu anlaşılmalıdır. Hristiyanlar, Türklerin modern yaşam koşullarını dürüstçe ve hiçbir ayrılık düşüncesi olmadan yaratmalarına yardım etmenin en acil çıkarlarına uygun olduğuna ikna edilmelidirler; aksi takdirde Türk imparatorluğunda yaşayan halklar için katliam, sefalet ve istibdat rejimine geri dönecektir.

Not

1. Türkiye (Avrupa ve Asya'da) 2.775.000 kilometrekarelik bir alana ve 25 milyon nüfusa sahiptir. Avrupa'da elinde bulundurduğu bölgeler Arnavutluk, Makedonya, Epir ve Teselya (kısmen Trakya, Andrianople vilayeti), Asya'da ise Anadolu, Türkiye Ermenistanı, Arabistan, Suriye, Kürdistan ve Mezopotamya iken Afrika'da ise Trablus vilayetidir. Eyaletleri ismen Türk saymıyoruz: Doğu Rumeli 1885'ten beri Bulgaristan ile birleşik olup Mısır ise fiilen İngiltere'nin himayesine girmiştir.